

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA
CELJE

RIMSKE TOPLICE
VČERAJ, DANES, JUTRI
(raziskovalna naloga)

Avtorici:

INES KLEZIN, NINA FAJDIGA,
4. letnik

Mentorica:

MARIJA ANŽEJ, univ. dipl. ekon.

Celje, marec 2007

POVZETEK

Za izdelovanje raziskovalne naloge sva se odločili zato, ker že nekaj časa opazujeva kako kraj, v katerem živiva, razpada že vrsto let. V raziskovalni nalogi je opisana zgodovina Rimskih Toplic pred propadom zdravilišča in s tem tudi turizma, kot tudi današnje stanje kraja in možnosti razvoja v prihodnost. Kot dokaz, kako zdravilišče razpada, sva se s pristojnim dogovorili za ogled notranjosti zdravilišča in temu primerne so tudi slike, ki so nastale in so dodane tej raziskovalni nalogi. Za poživitev dogajanja v Rimskih Toplicah in popestritev turistične ponudbe predlagava izdelavo in pripravo kulturno-etnografske poti. Vsak, ki bi se sprehodil po tej poti, bi si lahko ogledal in spoznal skrite znamenitosti, ki jih ponujajo Rimske Toplice z okolico.

ABSTRAKT

We have decided for our resourch project because, we`ve been monitoring how is our hometown falling apart for the last few years. Our project presents, in the begining the history of Rimske Toplice, before the fall of the spa and consequently the problems in tourism. This has also effected the current situation of the town and our possibillities for investments. As a proof, how the spa is being presently apart, we have made an agreement with the authorities, to take a look inside the spa. The included pictures, which have been taken in the spa are a proof of the critical situation. For revoking events in Rimske Toplice and enlightening tourism offer, we suggested and prepared a cultural-ethnographic map so that everyone who would walk this path, could look and experience the hidden beauties of Rimske Toplice.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
1.1 OPREDELITEV NALOGE	1
1.2 CILJI IN NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE	1
1.3 HIPOTEZE.....	1
1.4 METODE DELA.....	2
1.5 OMEJITVE	2
2 PRETEKLOST RIMSKIH TOPLIC - VČERAJ	3
2.1 SPLOŠNI PODATKI O KRAJU	3
2.1.1 Anton Aškerc.....	4
2.2 ZGODOVINA RIMSKIH TOPLIC	5
2.3 ZGODOVINA KOPALIŠČA IN ZDRAVILIŠČA.....	6
2.4 OBDOBJA NASTANKA ZDRAVILIŠČA	9
3 SPREHOD PO RIMSKIH TOPLICAH - DANES	11
3.1 KUŽNO ZNAMENJE.....	11
3.2 FARNA CERKEV SV. MARJETE	11
3.3 POKOPALIŠČA	12
3.4 STANETOV LESENI MOST ČEZ SAVINJO.....	12
3.5 NOVA POŠTA.....	13
3.6 MOST IN MAUTA	13
4 ZDRAVILIŠČE RIMSKE TOPLICE - DANES	14
4.1 DANAŠNJE ZATEČENO STANJE ZDRAVILIŠČA	16
4.1.1 Trenutno dogajanje v zdravilišču	16
4.2 PO "AŠKERČEVI POTI"	19
4.2.1 Izlet s kulturno, naravoslovno in športno vsebino.....	19
4.3 MNENJE KRAJANOV O RIMSKIH TOPLICAH	23
4.3.1 Analiza odgovorov krajanov v anketnem vprašalniku	23
5 RIMSKE TOPLICE - JUTRI	31
5.1 NAČRTI ZA RAZVOJ ZDRAVILIŠČA.....	31
5.2 CELOTEN POGLED NA PRENOVLJENO ZDRAVILIŠČE.....	33
5.3 KULTURNO – ETNOGRAFSKA POT RIMSKE TOPLICE	35
5.3.1 Stari mlin	35
5.3.2 Frjača.....	36
5.3.3 Domačija Antona Aškerca	37
6 POTRDITEV ALI OVRŽBA HIPOTEZ	40
7 ZAKLJUČEK	44
8 VIRI IN LITERATURA	45
PRILOGE	48

KAZALO SLIK

Slika 1: Rimske Toplice včasih	3
Slika 2: Anton Aškerc	4
Slika 3: Zdravilišče Rimske Toplice	5
Slika 4: Bazen Rimske Toplice leta 1938	6
Slika 5: Nekoč pogled na zdravilišče	8
Slika 6: Pogled na zdravilišče	9
Slika 7: Kužno znamenje	11
Slika 8: Cerkev Sv. Marjete	11
Slika 9: Pokopališče	12
Slika 10: Stanetov leseni most	12
Slika 11: Nova pošta	13
Slika 12: Most in mauta	13
Slika 13: Kip boginje Afrodite	14
Slika 14: Masažna kad kraljice Sofije	14
Slika 15: Ključi pri recepciji	15
Slika 16: Pričetek obnove Sofijinega dvora	16
Slika 17: Propadanje notranjosti zdravilišča	18
Slika 18: Aškerčeva domačija	20
Slika 19: Zemljevid	22
Slika 20: Zunanji izgled	31
Slika 21: Prerez sodobnega zdravilišča	32
Slika 22: Prenovljena zunanost zdravilišča	33
Slika 23: Wellness center	34
Slika 24: Stari mlin in kovačnica	35
Slika 25: Frjača	36
Slika 26: Društvo padalcev Metulj R.T.	37
Slika 27: Izvir Svete vode	38
Slika 28: Pogled na Rimske Toplice	39
Slika 29: Oglasna deska	40
Slika 30: Smerokaz	41

KAZALA PONAŽORIL

KAZALO TABEL

Tabela 1: Ponudba zdraviliškega turizma v kraju	23
Tabela 2: Možni ukrepi za boljše delovanje zdravilišč	23
Tabela 3: Koliko denarja bi odšteli pri obisku zdravilišča	24
Tabela 4: Dejavnosti v zdravilišču za katere so pripravljene odšteti denar	24
Tabela 5: Aktivnosti, ki jih pogrešajo v kraju	25
Tabela 6: Kaj je najbolj pomembno pri obisku zdravilišča	26
Tabela 7: Prisotnost na volitvah januarja 2006	27
Tabela 8: Mnenje o odločitvi RS v zvezi s samostojnostjo občine	27
Tabela 9: Vpliv odločitve vlade na razvoj turizma v kraju	28
Tabela 10: Spol	28
Tabela 11: Starost	29
Tabela 12: Mesečni prihodki	29
Tabela 13: Kraj bivanja	29
Tabela 14: Izobrazba	30

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ponudba zdraviliškega turizma v kraju	23
Graf 2: Možni ukrepi za boljše delovanje zdravilišč	23
Graf 3: Koliko denarja bi odšteli pri obisku zdravilišča	24
Graf 4: Dejavnosti v zdravilišču za katere so pripravljene odšteti denar	24
Graf 5: Aktivnosti, ki jih pogrešajo v kraju	25
Graf 6: Kaj je najbolj pomembno pri obisku zdravilišča	26
Graf 7: Prisotnost na volitvah januarja 2006	27
Graf 8: Mnenje o odločitvi RS v zvezi s samostojnostjo občine	27
Graf 9: Vpliv odločitve vlade na razvoj turizma v kraju	28
Graf 10: Spol	28
Graf 11: Starost	29
Graf 12: Mesečni prihodki	29
Graf 13: Kraj bivanja	29
Graf 14: Izobrazba	30

1 UVOD

1.1 OPREDELITEV NALOGE

Rimske Toplice so najin rojstni kraj, v katerem živiva že vse svoje življenje. Zato naju zelo zanima dogajanje v najinem kraju. V nalogi se bova sprehodili skozi preteklost kraja. Analizirali bova tekočo aktualno problematiko in pogledali tudi kaj kraj Rimske Toplice prinaša jutri. Tako bova najprej predstavili kraj na splošno, njegove značilnosti, med katere sigurno sodi slovenski pisec balad in romanc Anton Aškerc. Predstavili bova zgodovino kraja predvsem v tistem segmentu, ki je bistveno vplivala in pripomogla k današnjemu zatečenemu stanju zdravilišča in posledično tudi celega kraja. Poizvedeli bova kaj se Rimskih Toplicam obeta v bodočnosti in kakšni so načrti razvoja našega kraja. Tudi sami bova predlagali dodatno turistično ponudbo, ki bi jo lahko ponudili obiskovalcem zdravilišča in drugim turistom.

1.2 CILJI IN NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Namen te naloge je, da prikaževa dejansko stanje v Rimskih Toplicah, izvedeti čim več o kraju in prav tako spoznati mnenje krajanov o problematiki kraja.

Za cilj sva si postavili oblikovati lastno dodatno turistično ponudbo, ki bo jo realizirali v praksi z nekaj dobre volje in malo potrebnih denarnih sredstev. Na ta način želiva vzpodbuditi tudi krajanje, da postanejo bolj aktivni na področju turizma.

1.3 HIPOTEZE

V nalogi bova preučevali naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Pomanjkanje športnih aktivnosti vpliva na vse večje izseljevanje mladih iz kraja.

Hipoteza 2: Slaba propaganda in prepoznavnost kraja vpliva na obiskanost kraja.

Hipoteza 3: Eden izmed vzrokov za propad bazena je tudi slaba in draga ponudba.

Hipoteza 4: S prenovo zdravilišča bi veliko nezaposlenih v kraju dobili novo zaposlitev.

Hipoteza 5: Menim, da nerazvitost turizma vpliva na propad turističnih znamenitosti.

Hipoteza 6: Nesamostojnost občine zavira investiranje v gospodarstvo in turizem.

1.4 METODE DE LA

Da bi ugotovili mnenja krajanov bova izvedli 100 anket po vseh zaselkih v Rimskih Toplicah. Osredotočili se bova na analizo dogajanja včeraj, danes tako kot tudi jutri. V vsakem poglavju bova s slikami prikazali stanje in s tem izpostavili določen problem ter predvidevali možne rešitve. Postavili sva teze, katere bova skozi nalogo ugotavljali. Delali bova tudi na terenu. Obiskali bova zdravilišče in vse kraje v Rimskih Toplicah in okolici, kjer so locirane znamenitosti, katere bova fotografirali. V časopisih, revijah in drugih virih bova poiskali članke, ki se nanašajo na dogajanje v Rimskih Toplicah. Preučili sva tudi knjigo avtorice Zore TIČAR: Blišč rimske Trnuljčice. Analiza vsega zbranega gradiva nama bo pomagala potrditi ali ovreči postavljene hipoteze.

1.5 OMEJTIVE

V nalogi bova omejeni predvsem časovno na mesece v katerih naloga nastaja. Druga omejitve je dostopnost virov, tretja pa je najino znanje, saj nalogo te vrste delava prvič.

2 PRETEKLOST RIMSKIH TOPLIC - VČERAJ

2.1 SPLOŠNI PODATKI O KRAJU

Rimske Toplice (213 m) se stiskajo v manjši kotlini ob reki Savinji, kjer je na severnem vznožju Stražnika in Kopitnika prihaja na dan topla voda izpod dolomitne skale. So star zdraviliški kraj, kjer skupaj z zaselki živi okoli 1000 prebivalcev. Od Laškega so oddaljene 7 km, skozi kraj pa poteka cesta Celje - Zidani Most. Rimske .

Slika 1: Rimske Toplice včasih

Vir : <http://www.bolha.com/oglas2165060>

Splošni podatki o kraju:

Klima je blaga in malo nadražilna. Srednja letna temperatura znaša 9,1°C, poleti 18°C, pozimi pa -0,4°C. Na leto pade približno 1212 mm padavin.

Po internacionalni balneološki klasifikaciji je termalna voda v Rimskih Toplicah RAHLO RADIOAKTIVNA TERMA (radioaktivnost = 1,6 nC/l), karaterizirana z magnezijem, kalcijem in hidrokarbonatom.

Tehnični podatki:

Maksimalni PRETOK = 35-40 l/sek

Optimalni PRETOK = 20 l/sek

PRITISK = 2 kp/cm²

TEMPERATURA VODE = 39,5°C

Toplice obdajajo gozdna pobočja, ki v sebi hranijo bujno vegetacijo eksotičnih rastlin: velikanske sekvoje, virginijejska drevesa imenovana brinje, japonske ciprese, kalifornijska cedra, tisa. To razgibano podnebje je in bo služilo obiskovalcem zdravilišča ali pa samo tistim ki bodo naredili majhen postanek v našem kraju z željo da si ogledajo okolico.

V krajevni skupnosti Rimske Toplice, ki danes šteje 2043 prebivalcev, v času po zaprtju zdravilišča ni zaslediti močnejših dejavnosti na gospodarsko-turističnem področju. Tudi infrastruktura in urejenost naše Krajevne skupnosti nista na zavidljivi ravni, kar posledično zaznamuje dolgoletno stagnacijo in umiranje nekoč slovitih Rimskih Toplic.

Naselja v krajevni skupnosti: Brodnice, Brstovnica, Dol pri Laškem, Globoko, Gračnica, Konc, Lažiše, Lokavec, Lože, Povčeno, Rimske Toplice, Senožete, Sevce, Strensko, Škofce, Vodiško in Zabrež

Zdravilišče v Rimskih Toplicah je trenutno zaprto vendar se počasi obnavlja, kot tudi kopališče Forum Terma, ki se nahaja na levi strani ceste v smeri Zidani Most.

Do danes so objekti, kljub mnogim poskusom različnih družb in pobudam države ter krajanov, da bi termalno dejavnost spet oživili, nezadržno propadali in niso služili svojemu namenu. Bil pa je možen zelo privlačen sprehod po okoliškem parku.

Danes je med krajanji zelo priljubljen pohod po Aškerčevih poteh z ogledom njegove hiše. Ta pot je dobila ime po Antonu Aškercu, saj je rodil prav tu v Rimskih Toplicah.

2.1.1 ANTON AŠKERC

Na Senožetih nad Rimskimi Toplicami se nahaja domačija pesnika balad in romanc Antona Aškercu. Anton Aškerc (1856-1912) se je rodil v Globokem pri Rimskih Toplicah. Obiskoval je gimnazijo v Celju in bogoslovje (na željo mecenske tete) v Mariboru. Nato je bil duhovnik v več krajih na Štajerskem. Ker je prišel v spor s škofom zaradi cerkvenih zadev, je šel kot duhovnik v pokoj. Dobil pa je mesto arhivarja v Ljubljani in je to službo opravljal do smrti.

Slika 2: Anton Aškerc

Vir: http://www.triera.net/upload/Kultura/portreti/askerc_11_show.jpg

Rimske Toplice so doživele zelo pestro zgodovino, ki se glede na lastništvo zdravilišča deli na različna obdobja, ki jih bova tudi predstavili.. V preteklosti je bilo zdravilišče na vrhuncu obiskanosti in razvoja, saj je bilo zelo priljubljeno in znano po vsem svetu.

2.2 ZGODOVINA RIMSKIH TOPLIC

Malo je krajev, tako v Sloveniji kot v Evropi, ki jih zgodovina že pred 2000 leti zaznamovala tako kot Rimske Toplice. Prvi začetki segajo v čas rimskega imperija in bivanja Rimljanov na tem področju. V varno zavetje okoliških gričev, med hlapeče vrele termalne vode so si na nadmorski višini 213 metrov pred 2000 leti rimski Patriciji uredili svoja razkošna bivališča.

S tem so zaznamovali prihodnost z zelo zdravilnimi termalnimi vreleci. Zdravilnost naravnih virov so znali ceniti že Rimljani, ki so si leta 39 pr.n.št. omislili prve bazene s toplo, vročo in mrzlo vodo. Tako so blagodejnost in zdravilnost le teh uživali tudi na mestu današnjih Rimskih Toplic, na desnem bregu Savinje, kjer pod visokim Stražnikom (655 m), iz razpok v triadnih dolomitnih skalah, izvirajo vreleci s termalno vodo. O čemer pričajo v letih od 1769 do 1845 najdeni zaobljubni spomeniki in žrtveniki posvečeni boginjam in nimfam, ki so jih, takšna je bila navada, darovali gostje v zahvalo za svojo ozdravitev.

Slika 3: Zdravilišče Rimske Toplice

Vir:<http://www.bolha.com/oglas2157642>

Rimske Toplice s svojimi naravnimi danostmi ležijo stran od industrijskih krajev, ulete v čudoviti prostor okoliških hribov, v objemu mogočnih gozdov, z blago kontinentalno klimo in izjemnim naravnim zdraviliškim parkom.

Vse te danosti nas obvezujejo v sedanost in nam nakazujejo prihodnost v gospodarsko-turističnih usmeritvah.

Privlačnost, ki jo je temu kraju podarila narava, je današnje prebivalce Rimskih Toplice utrdila v zavesti, da bi mogli v njem živeti ne samo znosno, ampak vsestransko polnejše in bogato življenje ter iz darov svojega kraja dajati tudi drugim.

Zato, nezadovoljni z bližnjo preteklostjo in sedanostjo, vidimo svoj kraj kot kraj neuresničenih možnosti.

Usoda Rimskih Toplic je bila in bo ostala kot v popkovino povezana z usodo zdravilišča in zdraviliškim turizmom.

2.3 ZGODOVINA KOPALIŠČA IN ZDRAVILIŠČA

Kopališče je skozi zgodovino menjalo nemalo lastnikov. Vendar je treba posebej omeniti prvi preobrat v zgodovini toplic ko jih je leta 1840, v imenu svoje žene Amalije, kupil nekdanji tržaški veletrgovec Gustav Adolf Uhlich, saj je ozdravel zaradi zdravilne moči tamkajšnje termalne vode. Do tedaj skromno zdravilišče je spremenil v sodobno letovišče in mu nadel propagandno ime Rimske Toplice.

Slika 4: Bazen Rimske Toplice leta 1938

Vir: <http://www.bolha.com/index.php?search=rimske+toplice&ukaz=search&kat=-1>

Za potrebe zdravilišča se je zajelo dva močnejša vreleca in se ju poimenovalo Amalijin (38,4°C) ter Rimski (36,3°C) vrellec. Z gradnjo Sofijinega dvorca je število sob povečal z 38 najprej na 100 kasneje pa še na več kot 200. Na ravnem platoju s kostanjevim drevoredom je bila na eni strani topliška cerkev, na drugi pa paviljon za orkester, ki je igral ob popoldnevih na prostem, ob večerih pa v kopališkem salonu. Na voljo je bila igralnica za biljard, v gozdu teniško igrišče in na pobočju strmega travnika pokrito kegljišče.

Ko je bila skozi Rimske toplice speljana proga Dunaj – Trst (po letu 1848), je kraj obiskalo še več gostov. Ti so bili tuji premožneži iz Trsta, Madžarske, Zagreba ali celo iz Amerike. Največ pa je bilo Nemcev iz raznih krajev monarhije. Senzacija za goste in okolico je bila angleška princesa in pruska prestolonaslednica Viktorija, ki se je mudila v Rimskih Toplicah leta 1879 in se je iz njih odpravljala na izlete v sosednje kraje.

Najiminitnejši so imeli navado posaditi kakšno eksotično drevo v kopališkem parku, tako danes domu orjaških sekvoj, kanadske čuge, japonske hloe, ciprese, tise, kalifornijske cedre in drugih zanimivih dreves. Ruski ujetniki so med 1. svetovno vojno zgradili 2 km dolgo sprehajališče skozi gozd („Ruska steza“). Pomembna pridobitev kraja pa je bilo termalno kopališče na prostem, ki deluje že od leta 1931. Med 2. svet. vojno pa so toplice zasedli nemški ranjenci in lastnik toplic(iz Uhlichovega rodu) se je proti koncu vojne z družino odselil.

Po koncu vojne so toplice pripadle JLA, ki jih je namenila zdravljenju in okrevanju svojih pripadnikov. Povsem naše, domače in slovenske niso bile toplice nikoli. Družina Uhlich je dobro gospodarila in je nekoč skromno zdravilišče spremenila v letovišče svetovnega slovesa, vendar z domačini ni živela v sožitju temveč se vedla gospodovalno. Tudi v obdobju Jugoslavije, ko je zdravilišče upravljal JLA, so bile toplice za domačine bolj ali manj nedostopne.

Slika 5: Nekoč pogled na zdravilišče

Vir: <http://www.bolha.com/oglas2183340>

Po stoletjih vzponov in padcev, po evropskem blišču razkošnega zdravilišča je v letih po drugi svetovni vojni pa do osamosvojitve Republike Slovenije, v kraju gospodarila Jugoslovanska armada. Vojaški škorenj je dušil turistični razvoj, občina Laško pa je v vseh 50 povojnih letih zanemarila razvoj Rimskih Toplic, vlagala minimalna sredstva v urejenost in infrastrukturo ter to področje izključevala iz občinskih razvojnih usmeritev.

Z osamosvojitvijo Republike Slovenije in zaprtjem nekdanjega vojaškega zdravilišča pa so Rimske Toplice stopile na pot stagnacije, propadanja ter s strani občine Laško doživele blokado razvoja in oviranja ponovne revitalizacije некоč evropsko priznanega zdravilišča in slovenskega turističnega bisera.

kot nam prikazujejo štirinajstletna prizadevanja Vlade Republike Slovenije, tega zdravilišča modra ne bo mogoče revitalizirati pod neprijazno nadvlado občine Laško in nenehnim nasprotovanjem laških gospodarskih lobijev.

To je eden glavnih razlogov, da smo se v Rimskih Toplicah že leta 2001 odločili, da bomo sami gospodarili na svojem in sami kovali prihodnost zase in, še pomembneje, pripravili Rimske Toplice prihodnjim rodovom.

2.4 OBDOBJA NASTANKA ZDRAVILIŠČA

Zgodovina kraja in zdravilišča se deli na več obdobj. Zdravilišče je bilo znano že v rimski dobi, kraj pa je bil prvič omenjen leta 1265, pa tudi v neki oglejski listini leta 1484 se že omenja toplice.

Kopališče je bilo od rimske cesti, ki je vodila do Emone preko Celeie do Petovie. Služilo je za počitek rimskim vojakom.

1. Rimsko obdobje

Terme zdravilnega izvira Rimske Toplice so bile zaradi zdravilnega delovanja znane že starim Rimljanom, saj so ti posebno pozornost posvetili kopališčem z zdravilno vodo.

Pomembna najdba je 11 zaobljubljenih spomenikov, od katerih imajo 4 zelo dobro ohranjene napise. Štiri plošče so posvečene vodnim nimfam, ena pa boginji zdravja. Pomembna najdba je tudi zidani dovodni kanal na dva trdna kamnita bazena.

2. Od rimskega obdobja do leta 1840

Po padcu rimskega cesarstva so propadle tudi Toplice. Bile so porušene, pogorelem dvakrat jih je uničil potres. Po potresu leta 1201 so Toplice ostale le ruševina.

Slika 6: Pogled na zdravilišče

Vir: : <http://www.bolha.com/oglas2165102>

3. Obdobje Uhlichovih od leta 1840

Preobrat v zgodovini Toplic je nastal leta 1840. V imenu svoje žene Amalije jih je kupil tržaški veletrgovec Gustav Adolf Uhlich.

4. Obdobje NOB, 1945 – 1991

Vihar NOB ni obšel Rimskih Toplic. Leta 1945 je pričetek, ko Rimske Toplice začnejo izgubljati svoj pomen.

5. Obdobje od leta 1991

Od leta 1991 in odhoda JLA se poskušajo Rimske Toplice oživiti. Država postane, po sklepu vlade, družbenica v Medicinsko rehabilitacijskem centru in hkrati soudeleženka pri oživljanju Rimskih Toplic.

V preteklosti so zdravilišče večinoma obiskovali tujci, zato popolnoma v naši lasti ni bilo nikoli. Zato pa imamo danes veliko drugih znamenitosti, ki so se ohranile iz preteklosti.

3 SPREHOD PO RIMSKIH TOPLICAH - DANES

V Rimskih Toplicah je danes veliko znamenitosti, ki predstavljajo naš kraj. Spomini na njih so se ohranili še do današnjih dni, le škoda je, da tako lepi spomini, ki so del naše bogate dediščine, samevajo.

3.1 KUŽNO ZNAMENJE

Stoji nasproti stare šole (zdaj salona pohištva) v Šmarjeti. To je eden najstarejših spomenikov na hude čase, ko je strašna kuga po dolini sejala smrt. Zanimivo je, kako so se ljudje skušali zavarovati pred okužbo. Na vrata hiše, v kateri je bil kužni bolnik, so z apnom naredili beli križ, kar je pomenilo, da v hišo ne sme vstopiti nobeden, razen zdravnika, duhovnika ter pogrebcev.

Slika 7: Kužno znamenje

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

3.2 FARNA CERKEV SV. MARJETE

Je bila omenjena v urbarju laške gosposčine leta 1524 kot podružnica laške pražupnije. Fara je leta 1789 dobila stalno duhovnijo z lastnimi matičnimi knjigarnami.

Slika 8: Cerkev Sv. Marjete

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

3.3 POKOPALIŠČA

Nekdaj so bila ob cerkvah. Zaradi širitve naselij in ker se je tako število prebivalcev povečalo, tudi pokopališko, površine niso več zadoščale.

Slika 9: Pokopališče

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

3.4 STANETOV LESENI MOST ČEZ SAVINJO

Če bi pred leti hoteli naš sprehod po Rimskih Toplicah končati spet na levem bregu Savinje, bi se lahko podali čez LESENI MOST, ki pa ga že skoraj dve desetletji ni več. Edino, kar še spominja na most je dohod k mostu na desnem bregu. Ali bo most še kdaj služil svojemu namenu?

Slika 10: Stanetov leseni most

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

Ker je bil most povezava širšega okoliša in ne samo vaščanov vasi Strensko, ampak celotni desni breg do vasi Sevce, ostajajo prebivalci desnega brega brez varne povezave z železniško postajo pa tudi vsi z levega brega, ki gredo v zdravstveni dom ali na avtobusno postajo.

3.5 NOVA POŠTA

Gostinski obrat Nova pošta z okolico je temeljito spremenil zunanjo in delno tudi notranjo podobo. Ob južni steni stoji prizidek ki pa je imel pestro zgodovino.

Slika 11: Nova pošta

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

3.6 MOST IN MAUTA

Levi in desni breg reke Savinje povezuje železnobetonski most, zgrajen leta 1911, razširjenim in obnovljenim leta 1989 bi preko Savinje prišli do nekdanje pomembne stavbe, ki je danes ni več, Maute namreč ki so jo zaradi dotrajanosti podrli leta 1997. Nekdanje služila tudi za pobiranje mitnine mostnina. Pred časom, ko je bil most še lesen, so morali domačini za uporabo prehoda čez most plačati mostnino – 4 krajcarje v obe smeri, gostje zdravilišča pa ne.

Slika 12: Most in mauta

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

4 ZDRAVILIŠČE RIMSKE TOPLICE - DANES

Tu se je čas ustavil,... Ko se z magistralke povzpnejo nad nivo norečega vsakdana, le nekaj ovinkov višje, stoji zakleti grad o katerem smo zgodovino že predstavili. Začuda ni ovit v trnje; pa tudi srčnega princa ni, da bi ga prebudil iz spanja.

Nikjer ni žive duše, sončen zimski dan dela družbo sekvojam, na rimskih temeljih stoji vdano velika rumena gmota zdraviliškega Sofijinega dvora, modernističnih stekleni mostov in druge zgradbe.

Slika 13: Kip boginje Afrodite

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

Odšli sva čez betonsko stekleni most po 140. stopnicah, do kipa Afrodite. Boginja zdravilišča se zdi malo osamljena. Poleg boginje Afrodite še vedno sameva kabina številka 14, v kateri se nahaja stara marmorna kopalna kad, kjer se je nekoč, dolgo tega, kopala kraljica Sofija.

Vstopimo skozi zadnja vrata. Nič... Odpravili sva se na pot po zdravilišču, polni adrenalina, saj v teh sobah v zdravilišču že dolgo ni žive duše. S seboj sva imeli fotoaparata, da zabeleživa s slikami, ki bodo po najinem mnenju čez nekaj časa imele veliko vrednost.

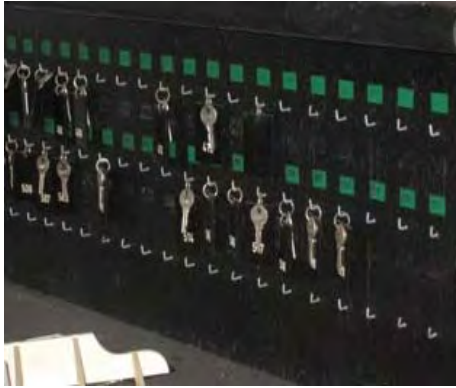

Slika 14: Masažna kad kraljice Sofije

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

Obkrožajo jo prostori s plastičnimi, modrimi masažnimi kadmi različnih oblik, ki so bile namenjene različnim terapijam. Vse je že zastarelo in razpadajoče. Bazen se skriva še naprej, po temnem hodniku, napolnjen je z zdravilno vodo, ki ima pri vrelec 40 °C, v bazenu pa 38°C. Tudi ta bazen danes sameva.

Voda teče brez pomena, brez vrednosti in možnosti zdravljenja in izkazovanja svoje zdravilnosti. Ploščice so se mestoma že naveličale čakanja in bazen je res prava podoba dekadence, zamiranja in propada. Sobe, ki so bile popolnoma prenovljene leta 1987, moderna kino dvorana, prazna jedilnica z modrim podom, z belim usnjem obloženi pult spodnje recepcije, pisarne, soba za biljard z razgledom na dolino, na tri tople ribnike z oranžnimi ribicami, ki naj bi bile zlate.. to je vse preteklost. Ostajajo le ruševine,.. in lepi spomini na zdravilišče.

Dvigala ne delajo, v vsakem nadstropju kažejo ure drugačen čas, ustavljen. Mnogo stvari v zdravilišču je še kot novih, čeprav so pred nekaj meseci vstopili v zdravilišče ljudje, ki niso imeli dovoljenja in niti malo spoštovanja do tuje lastnine. Vse so razbili, uničili in raztrgali.

Več slik o zatečenem stanju v zdravilišču je v prilogi št.2.

Slika 15: Ključi pri recepciji

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

V recepciji Sofijinega dvora je bilo videti, v okvirih pod steklo, tudi načrte za nadaljnjo razširitev zdravilišča in za dozidavo novih zgradb. Ni čudno, da se domačinom »kolca« po jugoslovanskih časih, ko je turizem cvetel, bile so službe in optimizem, bila je prihodnost.

Pravzaprav je čarobno hoditi tudi po tako starem in kultiviranem parku in biti čisto sam v njem.

V upanju, da bodo trate pod sekvojami do določenega roka zasadili drugi ljudje, da Afroditi ne bo več dolgčas pod kupulasto streho, v sobah bodo gostje legali na sveže rjuhe in prijazni domačini bodo lahko spet hodili na delo na svoje in ne le vsak dan po magistralki gor in dol v druge kraje. Da bi se tudi tukaj čas že končno premaknil naprej.

4.1 DANAŠNJE ZATEČENO STANJE ZDRAVILIŠČA

4.1.1 Trenutno dogajanje v zdravilišču

Sofijin dvor v zdravilišču Rimske Toplice končno obnavljajo. Poleg gradbišča na območju zdravilišča so se začela prenovitvena dela na zunanjem termalnem bazenu. Povečali ga bodo in posodobili do 1. maja, ko se v Rimskih Toplicah tradicionalno začne kopalna sezona na prostem .

Slika 16: Pričetek obnove Sofijinega dvora

Vir: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=397206&page=5>

Sofijin dvor je pod spomeniškim varstvom, zato ostaja zunanost enaka. Tako bodo ohranili tipično veduto zdravilišča. Zunaj se še nič ne vidi, toda v Sofijinem dvoru v zdravilišču Rimske Toplice so se začela obnovitvena dela. Tako se je končno pričelo novo obdobje tega zdravilišča. Po več kot 15 letih se je nekaj zares premaknilo.

Citiram iz foruma *Slovenija poživlja*:¹

» Nacionalna sramota, kar pa sodu izbije dno je, da je v notranjem bazenu še vedno termalna voda in da sistem za čiščenje verjetno še deluje, da ima zdraviliški kompleks elektriko in, da bi se bi ga dalo z nekaj milijoni tolarjev spremeniti vsaj v ** penzion, ki bi prinašal denar. Načrti o prenovi so predimencionizirani.

¹ Vir: http://www.slovenijapozivlja.slovenija.info/seznam_primerov/?topic_category=1&topic_type=2

Če se bo šlo nad *** zvezdice naložba leta ne bo prinesla dobička. Park bi lahko vsaj pokosili, notranji bazen in bistro pa odprli za dnevne obiskovalce, namesto da iščejo lastniško senco

Izjava²:

"Prebivalci Rimskih Toplic smo še zadržani. Petnajst let negotovosti je dolga doba. Vendar moram priznati, da so prvi občutki ob tem, ko so končno začeli gradbena dela v zdravilišču, dobri. Vsi si želimo, da se projekt nadaljuje, pri ljudeh raste nekakšen optimizem," pravi Jože Senica, ki bo te dni tudi formalno prevzel predsedovanje krajevni skupnosti. "Volitve so prinesle spremembe na čelu občine Laško. Tudi v naši krajevni skupnosti se je svet krajevne skupnosti pomladil. Mladi so zagnani za delo, so ambiciozni, sedaj se bodo morali pokazati tudi pri uresničevanju svojih idej," pravi Jože Senica.

Njegov mandat se je torej začel obetavno. Poleg gradbišča na območju zdravilišča so se začela prenovitvena dela na zunanjem termalnem bazenu. Novi najemnik ga bo povečal in posodobil do 1. maja, ko se v Rimskih Toplicah tradicionalno začneja kopalna sezona na prostem. Ta bazen naj bi sčasoma vključili tudi v projekte, ki jih ima za območje Rimskih Toplic medicinski center za rehabilitacijo Terme Rimske Toplice. Obnovljeno zdravilišče naj bi namreč spodbudilo ves kraj in okolico, da se vključita v turistično ponudbo z zunaj penzijsko ponudbo, kamor sodijo tudi bazen na prostem ob reki Savinji, kulturne in zgodovinske znamenitosti in predvsem oddaja sob za tujce. "Si mislite, da Rimske Toplice ne premorejo niti ene same sobe za turiste? Pred časom smo imeli na obisku 15 jadrancev iz Velike Britanije. Občudovali so našo pokrajino, želeli so prenočevati v Rimskih Toplicah, a nismo našli sob zanje," pravi predsednik krajevne skupnosti. Možnosti za občane, da se s svojo iniciativo vključijo v projekt oživitve zdravilišča in turizma, je torej več kot dovolj.

Maks Brečko, ki bo z novim letom predal funkcijo direktorja Unior Turizma Zreče in se povsem posvetil Rimskim Toplicam, ne vidi več ovir, da bi več milijard vredna investicija končno obrodila sadove. Med temi so, vsaj za Rimljane, najpomembnejša nova delovna mesta. Teh bo najmanj 200.

² Vir : <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=397206&page=5>

Slika 17: Propadanje notranjosti zdravilišča

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

Zdravilišče Rimske Toplice so končno začeli prenavljati. Datum, ko naj bi se obnova končala se dan za dnem bliža. Domačini Rimskih Toplic že nevzdržno pričakujejo odprtje zdravilišča in s tem obljubljenih novih delovnih mest.

Obiskovalcem zdravilišča se bo odprl raj, kjer se bodo lahko sprostili in razvajali. Obiskovalci željni avantur, pa si bodo lahko ogledali bližnje poti in se odpravili na, do danes še ne tako znano, pot po Aškerčevi poti.

4.2 PO "AŠKERČEVI POTI"

Ena od turističnih ponudb je danes tudi ta enodnevni izlet po Aškerčevi poti. Med domačini je zelo priljubljen, saj se na pot odpravijo večkrat na leto. Občasno popeljejo na pot tudi turiste in učence, ki pridejo z namenom, da bolje spoznajo življenje Antona Aškerca, vendar pa ta ponudba še ni tako zelo poznana, zato bi jo radi predstavili.

4.2.1 Izlet s kulturno, naravoslovno in športno vsebino

Vsaj trije razlogi so, zaradi katerih je vredno opraviti predlagani izlet:

- Pesnika Antona Aškerca in njegov bogat umetniški opus boste lažje razumeli, če boste spoznali kraje, v katerih je preživel svojo mladost in prisluhnili živi besedi njegovih sorodnikov, ki nadaljujejo Aškerčev rod v prijaznem zaselku Senožeti.
- Rimske Toplice z okolico so označene s sloganom "Oaza neokrnjene narave", kar v veliki meri drži, predvsem zaradi spleta (ne)srečnih okoliščin. Ob poti se pojavi celo občutek samotne odmaknjenosti.
- Malo je krajev v Sloveniji, kjer je na tako majhnem območju mogoče - prijetno s koristnim - združiti kulturno-zgodovinsko, naravoslovno (zlasti botanično) in športno tematiko na enodnevnem izletu v naravo. Ne nazadnje pa so tukaj prijazni domačini, ki se vedno bolj zavedajo, da je nadaljnji razvoj tega območja mogoč le v sožitju z naravo in ljudmi.

Aškerčeva Pot poteka skozi kraje, ki so najtesneje povezani s pesnikovim otroštvom in odraščanjem. Speljana je skozi predele, ki so po zgodovinski strani zanimivi zaradi najdišč predmetov iz rimskih časov, obdobja turških vpadov in dogodkov iz časov, ko so na grmadah zažigali predvsem ženske, obtožene čarovništva. Tudi Aškerčeva domačija, zdaj muzej, ima pod svojo streho veliko zanimivosti, iz katerih se da razbrati, kakšen je bil v preteklosti način življenja v teh krajih.

Nekdanji lastniki zdravilišča v Rimskih Toplicah so bili tudi ljubitelji narave. Zasadili so zdraviliški park, v katerem rastejo razna eksotična drevesa, katera so prinesli z različnih

koncev sveta številni pomembni gostje. Na delu parka z imenom Livada rastejo najznamenitejše med njimi - orjaške sekvoje.

Na pobočjih Stražnika in Kopitnika, ki se dvigata neposredno nad potjo, so rastišča redkih alpskih rastlin: avrikija, clusijevega svišča in blagajevega volčina (Daphne Blagayana), ki ima tod udomačeno ime "beli kozlovec". Park prepletajo sprehajalne poti, med katerimi je zelo znana "Ruska steza", ki so jo gradili ruski ujetniki. Poleg botaničnih znamenitosti je v parku veliko mest, primernih za različne igre in reševanje orientacijskih zank.

Izhodišče:

Železniška postaja v Rimskih Toplicah ali avtobusna postaja pod zdraviliškim domom.

Opis poti:

Od železniške postaje čez most prek Savinje in čez regionalno cesto Celje-Zidani Most do zdraviliškega doma. Ob poti nas usmerjajo leseni znaki v obliki črke A proti kraju Senožeti. Pred zdraviliškim domom je v dveh ribnikih polno ribic, ki so bolj bled spomin na nekdanje "zlate ribice" v kristalno čisti vodi. Pot se nadaljuje skozi podvoz zdraviliškega doma med zdraviliškimi poslopji, potem se priključi lokalni cesti na Senožete. Ko zapustimo gozd, zagledamo na levi hišo, ki je bila pesnikov dom..

Slika 18: Aškerčeva domačija

Vir: http://med.over.net/za_bolnike/zdravo_zivljenje/clanki/izleti/askerc_pot.php

Od domačije se naprej odpravimo po cesti, ki se najprej zložno dviga do vasi Lukovica in nadaljuje z rahlimi vzponi in spusti skozi vasi Straže, Brezno in Marijino Širje. Tu naletimo na cerkvico v romanskem slogu iz 13. stoletja, nedaleč stran pa je pokopališče, kjer je grob pesnikovega brata Miha. Čaka nas le še spust, ki se konča na železniški postaji v Zidanem Mostu.

Vrnitev:

S prehojeno potjo se izlet praviloma konča. Zelo zanimiva pa je pot v obratni smeri, ko si za izhodišče izberemo Zidani Most. V tem primeru priporočava prevoz do vasi Marijino Širje, saj bo tako prihranjen začetni strm vzpon. Pot utegne biti še bolj zanimiva, če se za vasjo Brezno odločimo za različico, ki poteka skozi vasico Dolenje in prek Grmade (zažiganje čarovnic).

Po prijetnih kolovoznih poteh pridemo naravnost na pesnikovo domačijo. Spust v Rimske Toplice navadno sklenemo pri termalnem kopališču, ki je trenutno zaprt.

Najprimernejši čas:

Od zgodnje pomladi do pozne jeseni.

Težavnost:

Pot je večinoma nezahtevna in na njej ni posebnih nevarnosti, razen na kratkem delu pod Grmado (različica poti iz Zidanega Mosta), kjer je ob mokrem vremenu stalna nevarnost zdrsa.

Oprema:

Izlet obravnavamo kot turo v sredogorje, zato imejmo visoke čevlje z rebričastim podplatom in obleko, ki nas ščiti pred soncem in vetrom (v nahrbtniku pa posodo s pijačo, rezervno perilo, prvo pomoč, vrečko za smeti). Priporočamo zaščito pred klopi, če se odpravimo na izlet v času, ko so klopi najbolj nevarni. Seveda naj ne manjka priboljšek za malico, čeprav so domačini prijazni in lahko v vsaki vasi dobite kaj za pod zob. Ponekod še doma pečejo kruh, v jesenskem času pa bodo radi ponudili sok (mošt) iz jabolk ali hrušk. Dobre pitne vode je ob poti dovolj, kar je dandanes že prava redkost.

Dolžina izleta:

Celotna pot od Rimskih Toplic do Zidanega Mosta traja tri ure in pol.

Zemljevid in vodniki:

Zasavsko hribovje, 1: 25.000. Po Aškerčevih poteh. Zgibanka, ki so jo pripravili učenci OŠ Antona Aškerca iz Rimskih Toplic.

Slika 19: Zemljevid

Vir: http://med.over.net/za_bolnike/zdravo_zivljenje/clanki/izleti/askerc_pot.php

Podaljšanje ture:

S Senožet je možno izlet podaljšati na Stražnik (665 m), ki je zaradi svoje lege zelo razgledna točka (dodatnih 45 minut). Za bolj gorniško izkušene je zanimiva tura na Kopitnik (910 m), saj na njegov vrh vodi kratka zavarovana pot. Na Kopitniku pa je tudi prijetna planinska koča, ki jo upravlja PD Rimske Toplice. Iz Rimskih Toplic dve uri in pol.

Alternativa:

Za tiste, ki jim je pot do Zidanega Mosta predolga, lahko v vasi Globoko obišejo kraj, kjer je nekoč stala rojstna hiša pesnika Antona Aškerca (od železniške postaje 30 min).

V Rimskih Toplicah pripravljajo še druge zanimive programe, ki bodo predvsem naravoslovno in športno obarvani. Priporočava, da si pred izletom pridobite podrobnejše informacije, ki vam jih bodo posredovali: gospod Avgust Aškerc (pesnikov pranečak), Turistično društvo Rimske Toplice, OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice, Krajevna skupnost Zidani Most (g. Milan Vodišek).

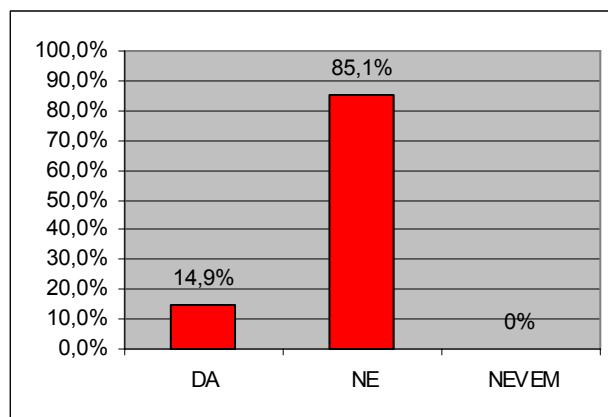
4.3 MNENJE KRAJANOV O RIMSKIH TOPLICAH

4.3.1 Analiza odgovorov krajanov v anketnem vprašalniku

Vprašanje 1: Ali ste zadovoljni s ponudbo zdraviliškega turizma v vašem kraju?

DA	14,9%
NE	85,1%
NEVEM	0%

Tabela 1: Ponudba zdraviliškega turizma v kraju

Graf 1: Ponudba zdraviliškega turizma v kraju

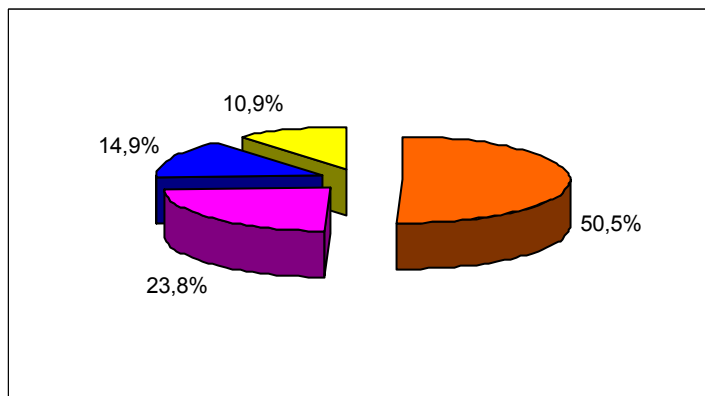
Odgovor anketirancev je po pričakovanjih, saj turizma v našem kraju tako rekoč ni. Zato je skrajni čas, da se začne kaj dogajati.

Vprašanje 2: Kaj bi po vaše morali storiti za boljše za delovanje zdravilišč?

IZBOLJŠATI PONUDBO	50,5%
ZMANJŠATI CENE	23,8%
PRIJAZNEJŠE OSEBJE	14,9%
DRUGO	10,9%

Tabela 2:

Možni ukrepi za boljše delovanje zdravilišč

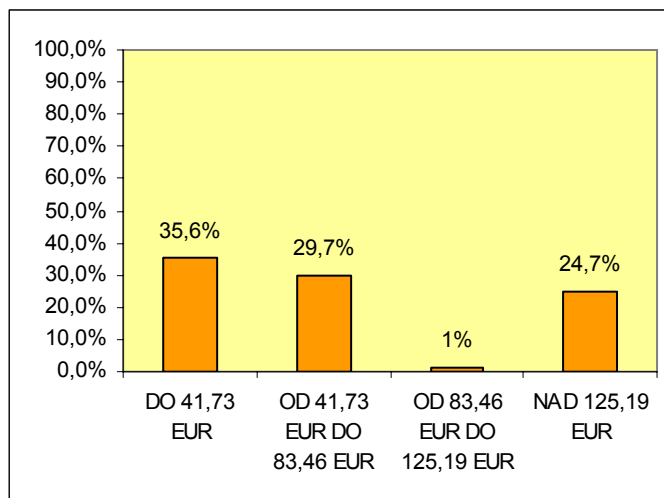
Graf 2: Možni ukrepi za boljše delovanje zdravilišč

Zdravilišča se trudijo na vso moč pritegniti obiskovalce in izpolniti njihove fantazije s popolnim oddihom, s ponudbo masaž, savn, različnih vrst kopeli. Vendar so zahteve obiskovalcev še vedno velike.

Vprašanje 3: Koliko denarja bi bili pripravljeni zapraviti v zdravilišču?

DO 41,73 EUR	35,6%
OD 41,73 EUR DO 83,46 EUR	29,7%
OD 83,46 EUR DO 125,19 EUR	1%
NAD 125,19 EUR	24,7%

Tabela 3: Koliko denarja bi odšteli pri obisku zdravilišča

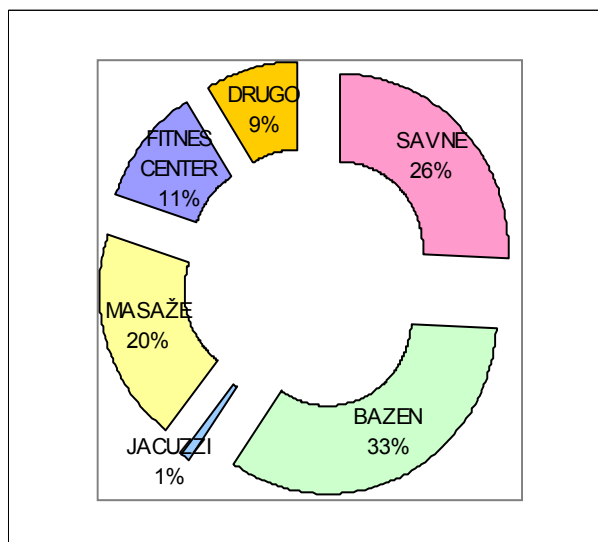
Graf 3: Koliko denarja bi odšteli pri obisku zdravilišča

Denarnice krajanov so za dobre ponudbe in razvijanje pripravljene odšteti nemalo denarja.

Vprašanje 4: Za katere dejavnosti v zdravilišču bi odšteli denar?

SAVNE	25,7%
BAZEN	33,7%
JACUZZI	1%
MASAŽE	19,8%
FITNES CENTER	10,9%
DRUGO	8,9%

Tabela 4: Dejavnosti v zdravilišču za katere so pripravljene odšteti denar

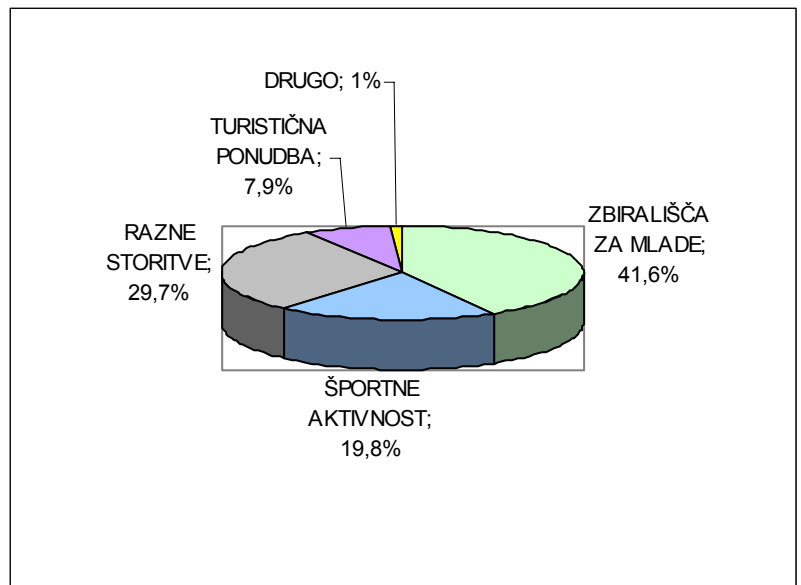
Graf 4: Dejavnosti v zdravilišču za katere so pripravljene odšteti denar

Zdravilišča naj bi ponujala vrsto storitev, da bi res ustregli obiskovalcem ali pa samo popolni predanosti in uživanju razkošja zdravilišč.

Vprašanje 5: Katere so aktivnosti, ki jih v vašem kraju pogrešate?

ZBIRALIŠČA ZA MLADE	41,6%
ŠPORTNE AKTIVNOST	19,8%
RAZNE STORITVE	29,7%
TURISTIČNA PONUDBA	7,9%
DRUGO	1%

Tabela 5: Aktivnosti, ki jih pogrešajo v kraju

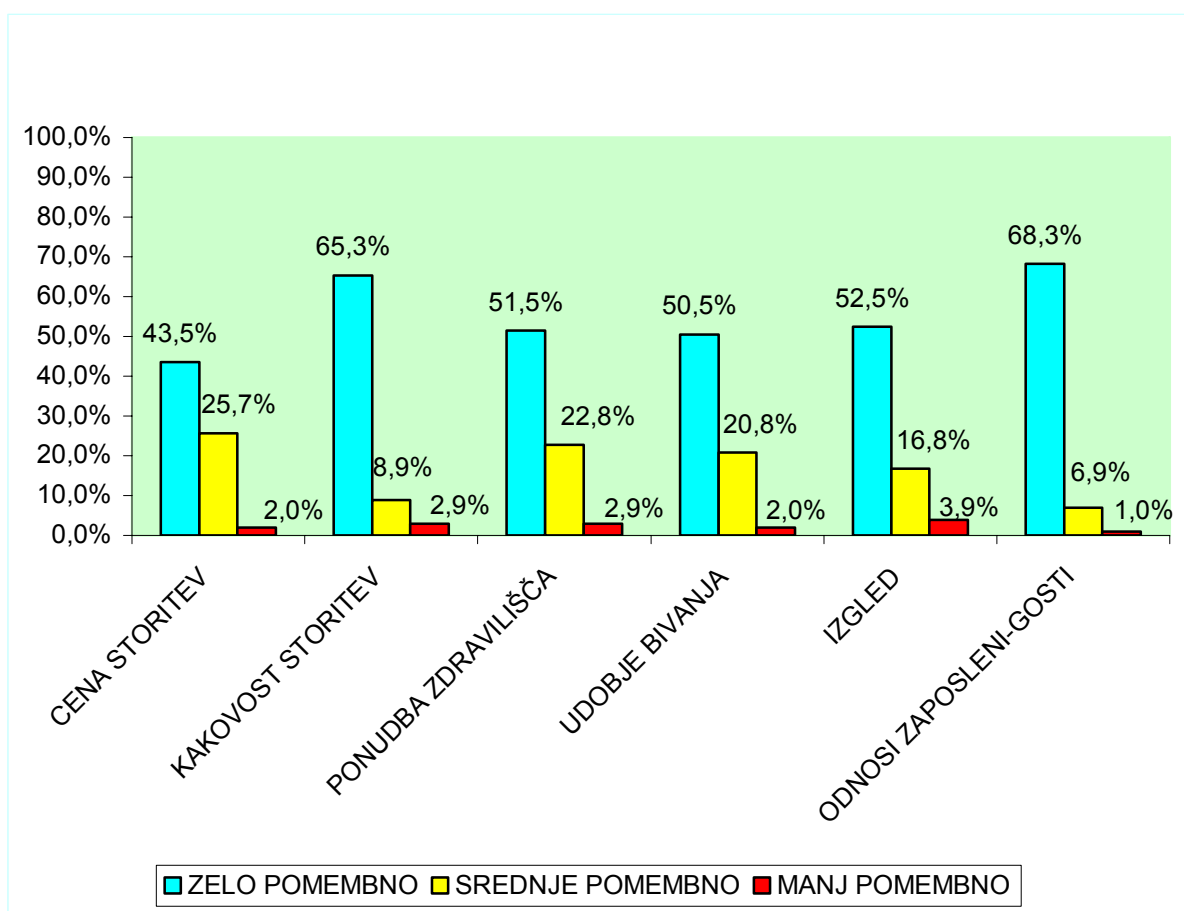
Graf 5: Aktivnosti, ki jih pogrešajo v kraju

Ko sva prebirali odgovore, sva bili zelo presenečeni, da bi radi krajanje ustanovili ali pa celo našli kakšen prostor za mlade. Tako se bo zmanjšalo nočno veseljačenje po nekaterih območjih kraja in tudi starši bi vedeli kje in kaj se dogaja z njihovimi otroki. Uvedli bi lahko tudi razne storitve, saj so med prebivalci pogrešane. Prav bi nam prišel večji trgovski center in bencinska črpalka. Zadovoljni bi bili tudi s kakšno restavracijo ali pa slaščičarno, kjer bi v jutranjih urah srkali topel čaj ali pa se poleti osvežili s kepico sladoleda.

Vprašanje 6: Kaj vam je pomembno pri obisku zdravilišča?

	ZELO POMEMBNO	SREDNJE POMEMBNO	MANJ POMEMBNO
CENA STORITEV	43,5%	25,7%	2,0%
KAKOVOST STORITEV	65,3%	8,9%	2,9%
PONUDBA ZDRAVILIŠČA	51,5%	22,8%	2,9%
UDOBJE BIVANJA	50,5%	20,8%	2,0%
IZGLED	52,5%	16,8%	3,9%
ODNOSI ZAPOSLENI-GOSTI	68,3%	6,9%	1,0%

Tabela 6: Kaj je najbolj pomembno pri obisku zdravilišča

Graf 6: Kaj je najbolj pomembno pri obisku zdravilišča

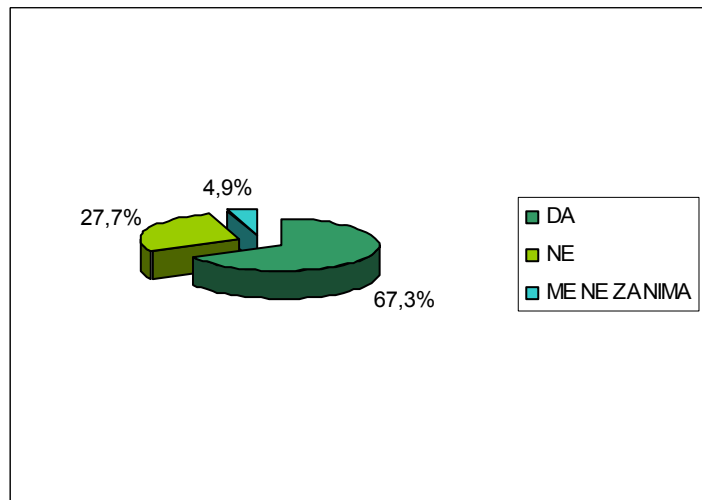
Obiskovalcem je pri obisku zdravilišča najbolj pomemben odnos zaposlenih do gostov in kakovost storitev, vendar tudi izgled, udobje in ponudba ne zaostajajo pri izbiri zdravilišča.

Vprašanje 7: Ali ste bili januarja 2006 na volitvah za samostojno občino

Rimske Toplice?

DA	67,3%
NE	27,7%
ME NE ZANIMA	4,9%

Tabela 7: Prisotnost na volitvah januarja 2006

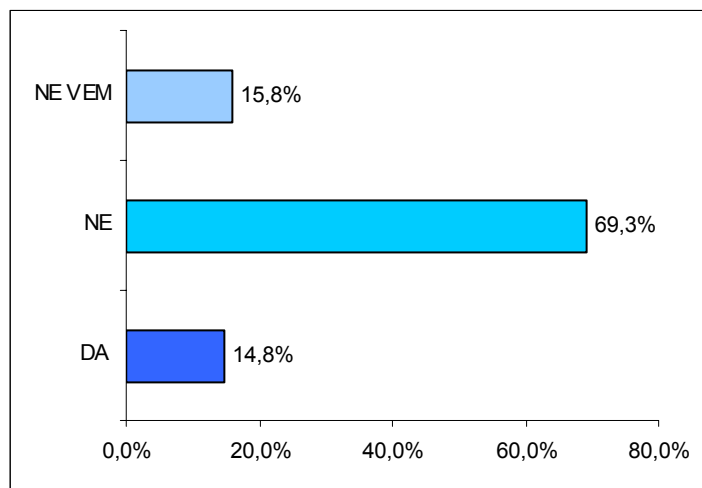
Graf 7: Prisotnost na volitvah januarja 2006

Prisotnost na volitvah je bila zelo velika, saj si vsi želimo samostojno občino. Kljub veliki udeležbi nam ta želja ni bila uresničena.

Vprašanje 8: Ali menite, da je bila odločitev RS v zvezi s samostojnostjo občine pravilna?

DA	14,8%
NE	69,3%
NE VEM	15,8%

Tabela 8: Mnenje o odločitvi RS v zvezi s samostojnostjo občine

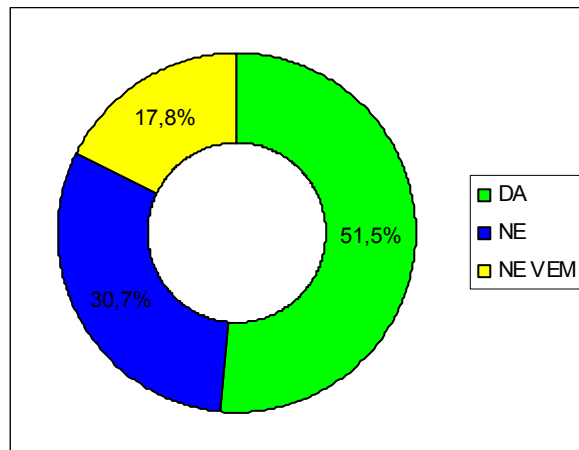
Graf 8: Mnenje o odločitvi RS v zvezi s samostojnostjo občine

Vsaka stvar ima svoje razloge, če se ne uresniči. Domačini so nezadovoljni z odločitvijo vlade, to je bilo pričakovati od večine.

Vprašanje 9: Ali menite, da je odločitev vplivala na nadaljnji razvoj turizma v Rimskih Toplicah?

DA	51,5%
NE	30,7%
NE VEM	17,8%

Tabela 9: Vpliv odločitve vlade na razvoj turizma v kraju

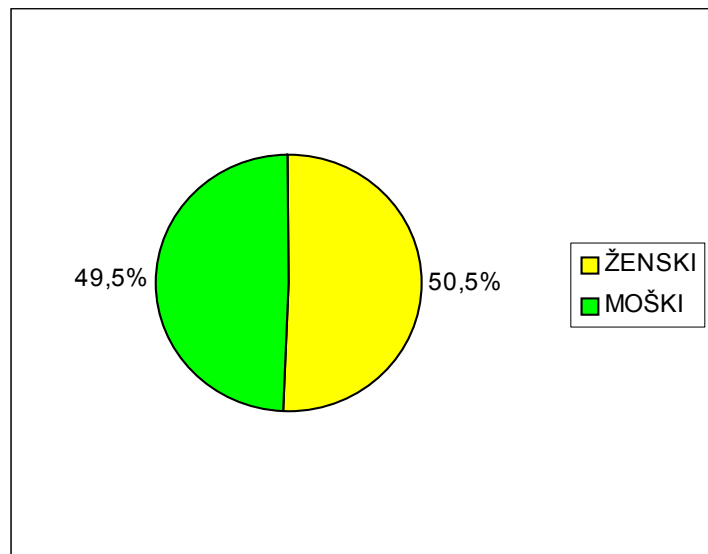
Graf 9: Vpliv odločitve vlade na razvoj turizma v kraju

Veliko ljudi verjame, da je to razlog za današnje stanje zdravilišča. To je tudi res, saj bi se turizem lahko končno razvil, če bi dobili finančna sredstva od države, katera bi vložili za popestritev turizma.

Vprašanje 10: Spol Osnovni podatki

ŽENSKI	50,5%
MOŠKI	49,5%

Tabela 10: Spol

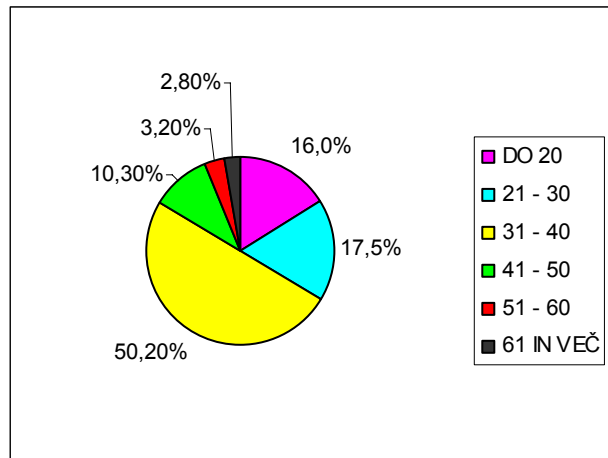

Graf 10: Spol

Vprašanje 11: Starost

DO 20	16,0%
21 - 30	17,5%
31 - 40	50,20%
41 - 50	10,30%
51 - 60	3,20%
61 IN VEČ	2,80%

Tabela 11: Starost

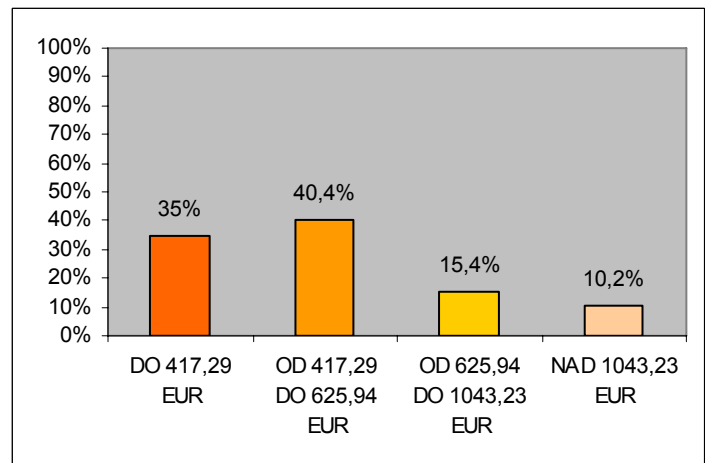

Graf 11: Starost

Vprašanje 12: Mesečni prihodki posameznika

DO 417,29 EUR	35%
OD 417,29 DO 625,94 EUR	40,4%
OD 625,94 DO 1043,23 EUR	15,4%
NAD 1043,23 EUR	10,2%

Tabela 12: Mesečni prihodki

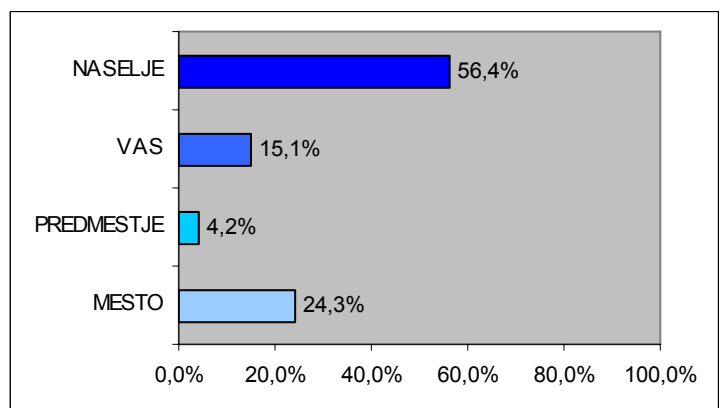

Graf 12: Mesečni prihodki

Vprašanje 13: Kraj bivanja

MESTO	24,3%
PREDMESTJE	4,2%
VAS	15,1%
NASELJE	56,4%

Tabela 13: Kraj bivanja

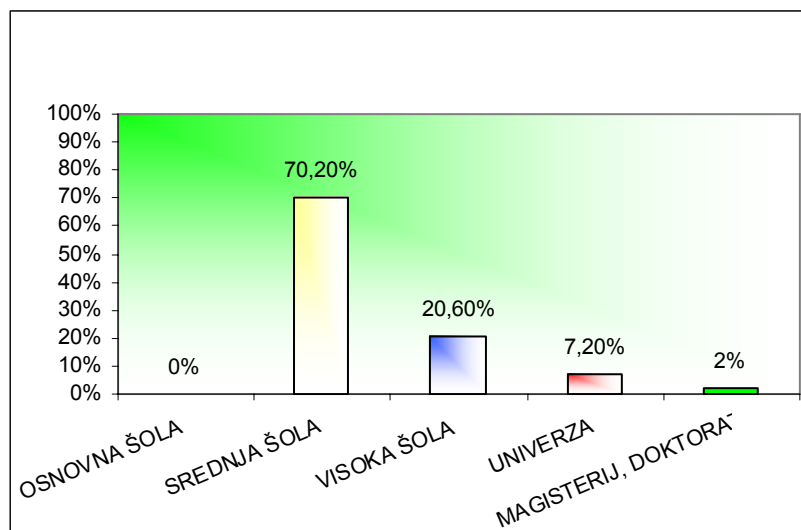

Graf 13: Kraj bivanja

Vprašanje 14: Izobrazba

OSNOVNA ŠOLA	0%
SREDNJA ŠOLA	70,20%
VISOKA ŠOLA	20,60%
UNIVERZA	7,20%
MAGISTERIJ, DOKTORAT	2%

Tabela 14: Izobrazba

Graf 14: Izobrazba

Analiza anket nam prikazuje različna mnenja krajanov in njihov pogled na stanje turizma in kraja danes. Vseeno pa nam pogled na jutri obeta spremembe na boljše.

5 RIMSKE TOPLICE - JUTRI

Načrti za Rimske Toplice so bili na vpogled ob recepciji v zdravilišču. Ob zaprtju so bili na pogled vsem ki so ga imeli čast obiskati. Vsako leto so se spreminjali kupci in s tem tudi načrti prenovljenega zdravilišča. Mislili smo, da je spet splavalo vse po vodi in, da smo tam, kjer ni videti konca. Vendar pa je prišel dan, ko so podpisali pogodbo in določili datum konca prenove.

5.1 NAČRTI ZA RAZVOJ ZDRAVILIŠČA

Na ponovljeni javni razpis za najem nepremičnin v okviru kompleksa Zdravilišča Rimske Toplice sta prispeli dve ponudbi, od katerih pa ena ni izpolnjevala vseh pogojev. Po mnenju investorjev naj bi dela bila zaključena do konca leta 2007, zaposlitev v obnovljenem zdravilišču pa bo našlo vsaj 119 redno in 39 honorarno zaposlenih.

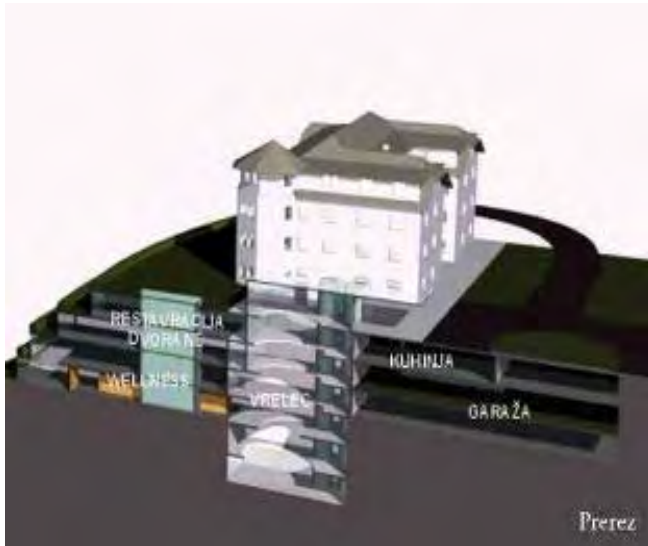

Slika 20: Zunanji izgled

Vir: <http://www.rimske-terme.si/Flash/FlashSI.htm>

Vlada je prvi razpis za oživitev Zdravilišča Rimske Toplice, ki sameva že več kot desetletje, objavila že pred štirimi leti. Takrat je bilo za investitorja izbrano ljubljansko podjetje Barsos-MC, vendar vlada z njim nato ni sklenila pogodbe. V razpisnih pogojih iz leta 2000 je bila namreč predvidena oddaja nepremičnin v brezplačni najem, ki pa po novem zakonu o javnih finančah ni več mogoča. Tako se je glavna težava pojavila pri najemnici, na katero Barsos-MC ni želel pristati, vlada pa se je nato odločila za objavo nove javne ponudbe. Tokrat je vlada ponudila nekoliko ugodnejše pogoje za najemnika. S tem se končuje dolgoletni premor, ki je Rimske Toplice pripeljal do neljubih zapletov.

Ministrica za regionalni razvoj je izrazila pričakovanje, da se bo, ko bodo podpisali glavno pogodbo in bodo investitorji predstavili podrobnosti projekta, za Rimske Toplice začelo novo obdobje. Investitorji so po njenih besedah pripravljeni takoj začeti postopke za pridobitev potrebne dokumentacije.

Slika 21: Prez sodobnega zdravilišča

Vir: <http://www.rimske-terme.si/Flash/FlashSI.htm>

Ta naj bi bila nared v začetku prihodnjega leta, dela pa naj bi se začela spomladi. Kovačeva je še povedala, da hkrati v okviru ministrstva za kulturo že poteka priprava ureditvenega načrta za zdraviliški park. Služba vlade za strukturno politiko in regionalni razvoj je novo javno ponudbo za najem nepremičnin tega zdraviliškega kompleksa objavila 6. avgusta letos. V njej je navedla, da znaša najnižja letna najemnina 4,5 milijona tolarjev oz. 375.000 tolarjev mesečno. Do izteka roka 6. septembra sta ponudbi oddala dva interesenta, od katerih pa je pogoje izpolnjevala le ponudba Medicinsko rehabilitacijskega centra. Ponudnik je moral v prijavi na razpis predstaviti razvojni načrt - vključevati mora načrt investicij v vrednosti najmanj štiri milijarde tolarjev, ki se morajo zaključiti najkasneje do konca leta 2007 oz. dve leti po sklenitvi najemne pogodbe -, načrt predvidenih zdraviliških zmogljivosti in njihove izkoriščenosti, načrt zaposlovanja z najmanj 100 novimi zaposlitvami, navesti pa je moral tudi glavne dejavnosti. Država bo najemniku po sklenitvi najemne pogodbe s posredovanjem javnega sklada RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja za izvedbo investicijskega programa omogočila pridobitev dolgoročnega posojila do višine 300 milijonov tolarjev z dobo odplačevanja do največ 15 let in odlogom plačila do največ pet let. V sklopu zdravilišča je sicer 10.500 kvadratnih metrov gradbenih objektov, 7.500 kvadratnih metrov funkcionalnega zemljišča ter 224.600 kvadratnih metrov zelenic.

5.2 CELOTEN POGLED NA PRENOVLJENO ZDRAVILIŠČE

Slika 22: Prenovljena zunanost zdravilišča

Vir: <http://www.rimske-terme.si/Flash/FlashSI.htm>

- turistično zdravstveni kompleks
- hotel, wellness, medico center, konferenčni center, zunanja ureditev spomeniško zaščitene parka
- objekti 17.000 m²
- zunanja ureditev 70.000 m²
- natečajni razpis - 1. mesto
- projekt 2005-6 / izvedba predvidena do konca 2007

Za goste bo v termah na razpolago okoli 130 udobno opremljenih sob. Tako bodo lahko izbirali med dvo- in enoposteljnimi sobami ter hotelskimi apartmaji dveh velikosti. Poskrbljeno pa bo tudi za prostore zdravstvenih delavcev in dežurne zdravstvene službe.

Na voljo bo bogat gostinski, družabni in zabaviščni del v okviru katerega bodo penzijska restavracija, restavracija la carte, dnevno nočni družabni prostor, kavarna s poletno teraso, bunge bar (loby piano bar), bar ob bazenih in možnost navezave na banketni prostor.

Konferenčni center bo obsegal dve dvorani za 180 ali 60 oseb z možnostjo pregraditve, posebno luksuzno sobo za sestanke, pisarniške prostore, ter garderobo in sanitarije.

Wellness center – sprostitveni in rekreativni del bo nudil oddih v notranjem in zunanjem bazenu, poleg tega bo možno izbirati med različnimi vrstami savne ter kopeli. Fitnes prostor bo opremljen z najefektivnejšimi napravami in masažnimi mizami. Poleg tega bo še en večnamenski prostor za telovadbo in duhovne vaje. Na igriščih, ki bodo vključena v kompleks parka se bo dalo igrati odbojko, badminton in balinanje.

Slika 23: Wellness center

Vir: <http://www.rimske-terme.si/Flash/FlashSl.htm>

Beauty center bo sestavni del Wellness centra in ga bosta sestavljala kozmetični ter frizerski salon.

Preostane še Medico center, ki bo umeščen v prostore Hotela Toplice in bo obsegal ambulantne prostore, prostore za funkcionalno diagnostiko, RTG – diagnostiko, operacijski blok, hospitalni oddelek in prostore za zaposlene.

Načrt je zelo obetajoč in ponudba vključuje vse kar si poželi srce, da bi se pa obiskovalci zdravilišča lahko odpravili na ogled okolice Rimskih Toplic sva izdelali kulturno-etnografsko pot kot dodatno ponudbo.

5.3 KULTURNO – ETNOGRAFSKA POT RIMSKE TOPLICE

V predlogu predstavlja zasnovo kulturno – etnografske pot v Rimskih Toplicah, ki bi se imenovala »ODMEV LEGENDE«. Znana pesem našega rojaka Antona Aškerca z naslovom. »Legenda o Toplicah« omenja nastanek Toplic v našem kraju. Legende so odmevi iz preteklosti in tudi osrednji objekti, ki jih v začetku želiva ponuditi v ogled kot sekundarno turistično ponudbo– življenja v našem kraju.

Osnovni namen je razviti turistično ponudbo za obiskovalce zdravilišča, najavljene skupinske obiske, šolsko mladino in individualne goste in oblikovati možnosti razvoja dopolnilnih dejavnosti kmetij, malega gospodarstva in samozaposlitve na podeželju.

Za začetek oblikovanja celotne poti predlagava obnovo objektov, ki so v lasti občine Laško in ureditev pogojev za njihovo vključitev v nastajajočo pot:

- Stari mlin
- Frjača
- Dom Antona Aškerca

5.3.1 STARI MLIN

Objekt je bil v gospodarsko poslopje v okviru domačije Privšek. V začetku je v objektu bil mlin, kasneje po letu 1940 pa so mu dodali tudi kovačnico. Mlin je s svojo opremo stal do

sredine sedemdesetih let, ko so ga preuredili v garažo.

Kovačnica, v kateri je delal znani mojster, pa je v svoji osnovi ostala opremljena do časa, ko je občina odkupila del zemlje in objekt. Stoji v neposredni bližini šole in ceste, kjer je mogoče parkirati avtomobile in avtobuse.

Slika 24: Stari mlin in kovačnica

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

Predlagana obnova:

Del objekta, kjer je bil mlin je slabše ohranjen, zato je smiselno urediti samo zunanjo podobo podobo mlina. V notranjosti pa urediti funkcionalni prostor, ki bi služil informacijski pisarni in prodaji spominkov. Tako bi pridobili osrednjo izhodiščno točko za kulturno–etnografsko pot »ODMEV LEGENDE« in druge aktivnosti, ki bi potekale na področju turizma v našem kraju. Objekt starega mlina bomo poimenovali: »PRI MLINU«. Okolico bi bilo smiselno urediti tako, da lahko tudi večja skupina obiskovalcev posede in se odpočije. Urediti bo potrebno brežine potoka Ogečnice in dostop do mlina.

Drugi del objekta, kjer je bila kovačnica, bi obnovili tako, da bi obudili njegovo prvotno funkcijo. Prostor bi ponovno opremili z orodjem in pripravami ter ga uredili kot delujoči muzej. Ta bo dajal možnost vpogleda v kovaško obrt včasih. Izvajali bi demonstracije kovaških del. Predvidevamo, da bi za to aktivirali katerega od starih mojstrov. Poleg notranjosti bi uredili tudi zunanost vključno s privezi za konje. V ponudbo spominkov bomo vključili tudi kovane spominke vezane na delo v kovačnici.

5.3.2 FRJAČA

Slika 25: Frjača

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

V okviru kmetije je bila tudi sušilnica sadja, ki jo lokalno imenujejo »FRJAČA«. Tu so sušili sadje in lan za potrebe domačije. Objekt bi bilo smiselno obnoviti, saj ne moti novega urbanega naselja, prav nasprotno, povezuje preteklost in sedanost.

Že sedaj je viden velik potencial »Frjače« kot povezovalne točke obstoječega naselja. Stoji ob cesti, ki vodi na Lurd in proti Kopitniku, na jeziku zemljišča, ki je last občine.

Predlagana obnova:

Objekt bi obnovili tako, da bi dobil prvotno funkcijo. Tako bi lahko ponudili obiskovalcem možnost ogleda sušilnice, s praktičnim prikazom in razlago dela. Na to bi lahko navezali ponudbo sušenega sadja in gozdnih sadežev v starem mlinu. Poleg obnove objekta je potrebno urediti okolico in jo zakrožiti z obnovo obstoječega visokostebelnega travniškega nasada starih sort jablan in hrušk. Frjačo bi lahko izdelali iz lesa in ponudili kot spominek na Rimske Toplice.

5.3.3 DOMAČIJA ANTONA AŠKERCA

Kot pomembni del poti je tudi dom pesnika Antona Aškerc – hiša, ki je v lasti Občine Laško. Urejena je kot muzej in že sedaj del turistične ponudbe občine. Glede na to, da drugo leto praznujemo 150 let pesnikovega rojstva, bi bilo nujno objekt »osvežiti« - barvanje napušča in naoknic, pleskanje zunanosti in notranjosti hiše, zamenjava poškodovanih strešnikov, popravilo kletnih vrat in popravilo krušne peči. Na ta način bi etnološkim poudarkom mlina in frjače pridali tudi kulturni pomen poti.

Opisani objekti niso osamljeni in dajejo možnost različnih povezav, ki jih lahko sproti vključujemo v ponudbo poti. Kulturno – etnografska pot »ODMEV LEGENDE« ima tako možnost dodatne ponudbe za obiskovalce, kot so sprehajalne poti in ogledi na desnem in levem bregu reke Savinje. Prav tako bi pot bila povezovalni člen Jantarjeve in Sončeve poti, ki jih ponuja Slovenska turistična organizacija pod sloganom: »Stranske poti so zapeljivejše od glavnih«

Slika 26: Društvo padalcev Metulj R.T.

Vir : http://www.metuljmania.com/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=45

Naj navedeva že nekaj obstoječih možnosti, ki jih nameravava povezati s predlagano potjo:

- Ogled cerkve Lurške Matere božje s predstavitvijo zgodbe o postavitvi te cerkve
- Planinska pot na Kopitnik, kjer je priljubljena planinska Koča na Kopitniku.
- Društvo za jadralno padalstvo ima na višini 860m dve urejeni vzletišči. V Rimskih Toplicah imajo tudi uradno potrjeno pristajališče.
- Ogled učne poti, ki poteka iz smeri Stare Ogeče – Borovo – senožete – dom Antona Aškerca, ki jo že tretje leto pripravlja in ureja kot lastni projekt OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice
- Ogled farne cerkve Sv. Marjete v Šmarjeti, ki je bila zgrajena 1545 in je v novi podobi letos praznovala 100 letnico. Ob farni cerkvi je tudi poslopje prve šole v kraju.
- Voden ogled Zdraviliškega parka in sprehod po Ruski stezi z zgodovinsko obrazložitvijo o nastanku parka in zgodbo o zasaditvi Treh sekvoj.
- Z obnovo stopnic »VELIKE ŠTENGE« ki vodijo iz vasi Lože do cerkve Sv. Miklavža, pa se ponuja še ena smer naše poti, ki bi bila za obiskovalce zanimiva tudi zaradi zgodbe o njihovem nastanku.
- Povezovanje obstoječih in novih kolesarskih poti in pohodniških poti in aktivacijskega obrobja Kozjanskega parka,

Slika 27: Izvir Svete vode

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

V okviru predlagane poti obstajajo možnosti razširitve ponudbe z dodatnimi lokalnimi destinacijami. Te bi razvijali v sodelovanju s turističnimi in drugimi kmetijami, kulturnimi in drugimi društvi ter organizacijami v kraju.

Projekt poti »Odmev Legende« želi biti povezovalni in koordinacijski element oživitve zanimive, vendar razdrobljene ali nerazvite ponudbe Rimskih Toplic in okolice.

Za področje Rinskih Toplic je program nujno potreben, saj bi dal dovolj velik signal, da se resno računa na zagon razvoja oziroma preseganja sedanjega stanja popolne odsotnosti kakršne koli iniciative. Zato sva prepričani, da je z vidika razvoja destinacije kot celote nujno potreben signal za pričetek oživljanja in spodbude k večji iniciativi.

Slika malega kraja Rimske Toplice, ki v državi ob omembi njenega imena dvigne veliko prahu.

Slika 28: Pogled na Rimske Toplice

Vir: Avtorici raziskovalne naloge

6 POTRDITEV ALI OVRŽBA HIPOTEZ

Z različnimi metodami dela, sva skozi celotno raziskovalno nalogo ugotavljali razloge za današnje stanje v kraju. Na začetku sva si zastavili 6 tez in skozi vso nalogo iskali primerne rešitve. Raziskali sva razloge glede zaprtja zdravilišča in bazena. Na podlagi postavljenih tez sva najine ugotovitve na koncu ovrgli, če je bila napačna ali pa potrdili, če sva sklepali pravilno.

Hipoteza 1: Pomanjkanje športnih aktivnosti vpliva na vse večje izseljevanje mladih iz kraja.

Ugotovili sva, da se v našem kraju izvaja zelo veliko športnih aktivnosti: košarka, nogomet, vaterpolo, odbojka v telovadnici in na mivki, tenis, aerobika in joga, posamično se lahko udeležite tudi teka na ruski stezi, enkrat na mesec je organiziran tudi pohod na Kopitnik, Stražnik in Kojzico. Organizirajo se tudi razna tekmovanja, ki se jih krajani v veliki večini udeležujejo.

Vendar se število prebivalcev v Rimskih Toplicah ni nič zmanjšalo, povečalo pa tudi ne. Med sprehodi lahko opazimo veliko družin z majhnimi otroki in veliko osamljenih hiš ter stanovanj v blokih je dobilo nove stanovalce.

Hipoteza 1 je: ovržena.

Hipoteza 2: Slaba reklama in prepoznavnost kraja vplivata na obiskanost kraja.

Slika 29: Oglasna deska

Vir: Avtorici

To je vsekakor res. Ko pridejo novi obiskovalci v Rimske Toplice, lahko vidijo neurejeno oglasno desko iz katere lahko razberemo kaj se dogaja vsepovsod drugje, razen v našem kraju ne. Namesto, da bi poskrbeli, da bi se v našem kraju odvijalo več aktivnosti, ki bi jih lahko ponudili obiskovalcev, skrbijo za propagando drugih krajev.

Tudi spletna stran Rimskih Toplic ne ponuja turistom nič kaj novega. Aktivnosti, ki so včasih privabljale ljudi so utihnile in čakajo na ponovno oživitev.

Veliko ljudi sploh ne ve kje se Rimske Toplice nahajajo, v medijih pa se pojavljamo le takrat, ko nastane kakšen problem in je potrebna kritika na račun kraja.

Hipoteza 2 je: potrjena.

Hipoteza 3: Eden izmed vzrokov za propad bazena je tudi slaba in draga ponudba.

Vzroki za bazen so, po mnenju domačinov in drugih, veliko drugačni. Eden izmed vzrokov naj bi bil ta, da so krivi dolgovi, ki jih lastniki niso plačali. Potem je bilo znano, da naj bi se bazen zaprl decembra 2005, ko poteče pogodba, ampak zaprli so ga že septembra 2005. Prvi lastnik je uspešno posloval, dodal gostinsko ponudbo in zelo lepo uredil bazen ter okolico. Ko se mu je pogodba iztekla, so mu za nadaljevanje postavili takšne pogoje, da je na koncu odstopil.

Izpraznili so vse prostore. Potem je turistično društvo Rimske Toplice podalo razpis za novega lastnika bazena. Kakšen mesec je razpis potekal normalno, iskal se je nov lastnik. Potem so se spet pojavile govornice češ, da razpis ni bil v celoti javen saj nekateri, ki bi sicer imeli željo prevzeti bazen, niso vedeli, da razpis sploh poteka.

Slika 30: Smerokaz

Vir: Avtorici

Nastali so spori. Na koncu je bazen prevzel AGM Nemeč d.o.o. Prenova poteka zelo hitro, še malo, pa bo vse končano. Ob danem ceniku lahko ugotovimo, da ponudba ni bila tako draga.

Primer cen vstopnic za kopanje med delavniki in prazniki:

Odrasli	
Nočno kopanje od 19:00 do 20:00 - 700 SIT	
Sobota, nedelja in prazniki - 1300 SIT	
Cel dan (delovnik)	1200.00
Popoldan od 15:00	1000.00
Popoldan - sobota, nedelja in prazniki	1100.00

Vir: http://www.rr-vel.si/turista/owa/infotocke_unique?stev=62&jez=1

Hipoteza 3 je: ovržena.

Hipoteza 4: S prenovno zdravilišča bi veliko nezaposlenih v kraju dobili novo zaposlitev.

To je vsekakor res. Ko bo obnova zdravilišča v celoti dokončana je obljubljenih 119 delovnih mest. S tem bi veliko nezaposlenih krajanov dobilo delo. Upajmo, da to niso spet samo prazne obljube.

Hipoteza 4 je: potrjena.

Hipoteza 5: Menim, da nerazvitost turizma vpliva na propad turistični znamenitosti.

Da. Vpliva. Ob lepem sončnem dnevu sva se odpravili raziskovat bližnje znamenitosti kraja. Najprej sva zavili k Ruski stezi, kjer nas je ob začetku poti nekoč pozdravljala velik lev. Danes ta lev ni več razpoznaven saj je njemu polno listja in mahu. Ko je zdravilišče čakalo na nove ponudnike se ni našel nihče, ki bi za te znamenitosti skrbel. Pozornost je bila usmerjena samo k lastništvu zdraviliškega kompleksa. Potem sva zavili k Lurdu, kjer je včasih tekla znamenita Sveta voda. Danes tam stoji samo še star spomin, ki ne pritegne nobene pozornosti. Mimo pelje pot na Kopitnik, vendar mnogi ne vedo, da je tam ena izmed večjih značilnosti Rimskih Toplic. Kako pa naj bi vedeli, saj ni tam nobene oznake, nobene table, ki bi na to opozarjala. Ob poti navzdol sva zagledali staro frjačo. Tam so včasih ljudje sušili sadje. Tudi ta propada. Spominja na obliko majhnega starega kozolčka in ob pogledu na to, te ne premami, da bi raziskoval naprej.

Blizu Osnovne šole se pogled ustavi na stari podrtiji, kjer je bila včasih tudi kovačnica. Tudi to danes razpada. Vsi samo čakajo na obnovo. Kaj se bo zgodilo, če se te znamenitosti podrejo pod lastno težo, ki jo je načela starost?

Hipoteza 5 je: potrjena

Hipoteza 6: Nesamostojnost občine zavira investiranje v gospodarstvo in turizem.

Če bi bili Rimske Toplice samostojna občina bi namenjeni denar od države prišel v prave roke. Laška občina raje vlaga pridobljen denar v svojo občino, saj bi jim mi lahko bili zelo velika konkurenca. Toliko je bilo obljubljanj, da se bo hkrati začela prenova Rimskih Toplic in Laškega vendar današnji pogled na Laško nam pove, da Laško napreduje s svetlobno hitrostjo v primerjavi z obnavljanjem zdravilišča v Rimskih Toplicah.

Mnogi intervjuji z gospodom Rajhom, ki je bil prejšnji župan Laškega, so pognali vročo kri v žila prebivalcem Rimskih Toplic in mnogo nakopičene jeze, ki javno ni bila nikoli pokazana, zapisana pa v odgovorih na najin anketni vprašalnik.

Hipoteza 6 je: potrjena.

7 ZAKLJUČEK

Na koncu štiri potrjene in dve ovrženi tezi. Vsekakor bo na razvoju Rimskih toplic treba vložiti zelo veliko dela in truda. Pomembno pa je tudi to, da se bodo domačini Rimskih Toplic med seboj strinjali, da ne bi prišlo do konfliktov, ker vsa nadaljna ne strinjanja ne bi za kraj pomenila nič kaj dobrega. Rimljani bi za svoj kraj morali narediti več. Reklamo si moramo ustvariti sami. Lahko bi organizirali prireditve, ki bi nudile široko paleto aktivnosti, ki bi vključevale kulturno- etnografsko pot, športne aktivnosti za sprostitev pa koncert kakšne skupine na šolskem igrišču kot nekoč. S tem bi pridobili pozornost radia in mogoče tudi televizije.

Kraj bi počasi postal poznan in turizem bi rasel. Sprostitev bo ponujal bazen, ki bo kmalu končan. Poleti se lahko organizira turnir v odbojki na mivki, katerega bi z malo dobre volje in truda propagirali tudi z letaki na oglasnih deskah po drugih krajih. Nesamostojna občina je odločitev vlade in ostaja nespremenjena. Na to ne moremo vplivati, veliko pa je odvisno tudi od poteka prenove zdravilišča in bazena.

Z raziskovalno nalogo sva spoznali, da preteklost lahko zaznamuje kraj in s tem življenje krajanov. Verjameva, da se bo trud vseh nas nekoč obrestoval, turizem bo zaživel, prihajali bodo novi turisti in gospodarstvo bo v polnem razcvetu.

Naju pa je navsezadnje ta naloga naučila marsikaj. Naučili sva se, da je o stvari treba marsikaj raziskati, tudi tam kjer podatki niso takoj vidni. Biti moraš potrpežljiv saj vsi nikoli niso pripravljene pomagati, vedno moraš opravljati vse z dobro voljo. Naučili pa sva se tudi, da bi se z malo motivacije, vse kar sva omenili v najini nalogi uresničilo. Treba je vzpodbujati prebivalce k aktivnosti kraja. Starejši najraje vidijo podmladek, ki veselo išče možne rešitve kako bi rešili kraj. Naučili sva se vztrajati, in ne obupati nad ne težko dostopnimi cilji. Naučili sva se verjeti v kraj, da bo končno kaj kmalu postal znan vsem.

Morda pa sreča le ni tako daleč.

8 VIRI IN LITERATURA

Knjiga:

- Zora Tičar. *Blišč Rimske Trnuljčice*. Ali Rimske Toplice Nekoč in Danes. Tisk: Vigred, d.o.o, Laško in Grafika Fric Celje, 2000.

Internetne strani:

- Gregor Ivšek. Že 2000 let Rimske Toplice. *Zgodovina kraja*. (citirano 15. 01. 2007)
Dostopno na naslovu:

<http://www.rimsketoplice.si/index1.htm>

- Občina laško. Krajevna skupnost Rimske Toplice. *Osnovni podatki* (citirano 16. 01. 2007)
Dostopno na naslovu:

http://www.lasko.si/krajevne/kraj_rimtoplice.htm

- Občina laško. Krajevna skupnost Rimske Toplice. *Turizem* (citirano 16.01.2007)
Dostopno na naslovu:

http://www.lasko.si/turizem/rim_top.htm

- Boštjan Burger. Utrinki iz Slovenije. *Rimske Toplice* (citirano 16.01.2007)
Dostopno na naslovu:

<http://www.burger.si/RimskeToplice/RimskeToplice.html>

- Holding Slovenske železnice d.o.o, Notranji promet, izleti, muzejski vlak. *Rimske Toplice*
(citirano 14.01. 2007) Dostopno na naslovu:

http://www.slo-zeleznice.si/sl/notranji_promet/izleti/muzejski_vlak/rimske_toplice/

- Forum terme rimske toplice. *Dogodki*. (citiram 09.02.2007). Dostopno na naslovu:

http://www.rr-vel.si/turista/owa/infotocke_unique?stev=62&jez=1

- Inetis & Creatim. Unior. *Rimske Toplice bodo zaživele*. (citiram 01.02.2007)
Dostopno na naslovu:

<http://www.unior.si/cgi-bin/cms.cgi?doc=15300&sid>

- STA. 24ur.com. *Prebudili Rimske Toplice*. (citiram 20.12.2006). Dostopno na naslovu:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=3070781
- STA. 24ur.com. *Leta 2006 nove Rimske Toplice* (citiram 15.12.2006). Dostopno na naslovu:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=2046249
- STA. 24ur.com. *Rimske Toplice kmalu rešene?* (citiram 25.12.2006). Dostopno na naslovu:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=2044059
- Damjana Seme. 24ur.com. *prenova zdravilišča*. (citiram 26.01.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=3085854
- RTV SLO/STA. *Rimske Toplice imajo investitorja*. (citiram 02.02.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=1&c_id=48614
- RTV SLO. Rtv slo. *Zdravilišču se obetajo lepši časi*. (citiram 01.01.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=4&c_id=103314&tokens=rimske%20terme
- Dr. Stanislav Pinter. *Zdravo življenje. Po Aškerčevi poti*. (citiram 16.02.2007). Dostopno na naslovu:
http://med.over.net/za_bolnike/zdravo_zivljenje/clanki/izleti/askerc_pot.php
- Novice. *Podpis Družbeniško-delniške pogodbe za projekt oživitve Zdravilišča Rimske Toplice, 13.3.2006*. (citirano 26.02.2007). Dostopno na naslovu:
<http://www.svlr.gov.si/si/splosno/novice/novica/article/558/634/?type=98&cHash=8fc475974c>
- Nacionalno turistično združenje. Nacionalno turistično združenje. *Rimske Toplice bodo znova zaživele*. (citiram 05.02.2007). Dostopno na strani:
<http://www.ntz-nta.si/default.asp?id=4746>

- STA. 24ur.com. *Prebudili Rimske Toplice.* (citiram 13.01.2007). Dostopno na strani:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=3070781
- STA. 24ur.com. *Vlada: Rimske Toplice bomo oživili.* (citiram 15.01.2007). Dostopno na strani:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=2060228
- STA. 24ur.com. *Rimske Toplice končno z najemnikom.* (citiram 27.01.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.24ur.com/bin/article.php?article_id=2046778
- RTV SLO. *Vlada z načrtom za Rimske Toplice.* (citiram 26.01.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rnews&op=sections&func=read&c_menu=1&c_id=86712&tokens=rimske%20toplice
- Kremca.net. Lepota in kozmetika na spletu. *Oživitev nekdanj modenih Rimskih Toplic.* (citiram 26.01.2007). Dostopno na naslovu:
http://www.kremca.net/od_tu_in_tam/rimske_toplice.shtml
- Antonija Marinček. Eko rega. *Ministri v opustošenem zdravilišču Rimske Toplice* (citiram 15.12.2006). Dostopno na naslovu:
<http://www.ekorega.net/news.php?a=single&id=457>
- I-Rose. Radio Celje. *Bazen v Rimskih Toplicah še vedno zaprt.* (citiram 22.12.2006). Dostopno na naslovu:
<http://www.radiocelje.com/novica.php?id=4460>
- DJP Metulj. (citiram 26.01.2007). Dostopno na naslovu:
<http://www.metuljmania.com/>

PRILOGE:

Priloga 1: Anketa

Priloga 2: Slike današnjega stanja zdravilišča

Priloga 3: Zemljevid kulturno – etnografske poti

PRILOGA 2: Stanje zdravilišča v Rimskih Toplicah danes.

Pogled iz zdravilišča

Prehod iz zdravilišča v Sofijin dvor

Recepcija v zdravilišču

Vojaški službeni list

Termalni bazen v zdravilišču

Ključ, zdravniške kartoteke

Zdravniške postelje

Kip

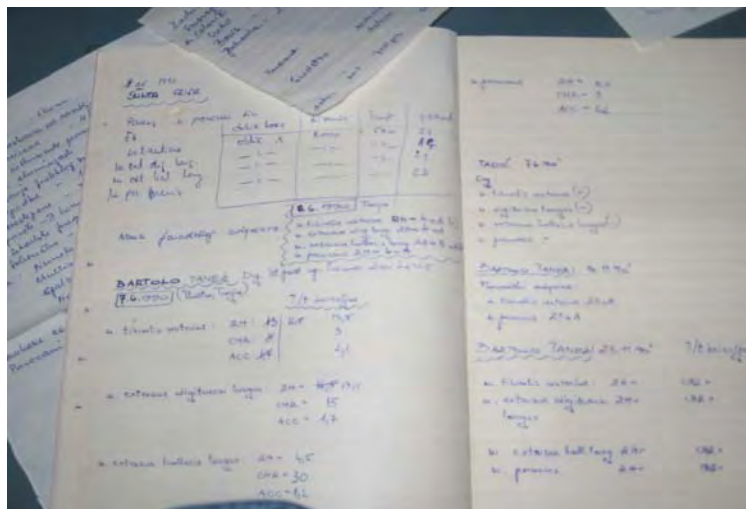
Termalni bazen

Prenovljena kopalnica

Razdejana soba z medicinskimi pripomočki

Zdravniške kartoteke iz leta 1990

Aparati za zdravljenje

Zdravniški kartončki v ometu

Dotrajan hodnik

Ribnik pred zdraviliščem

Pogled na zapuščeni park

Razpadajoče ozadje zdravilišča

Sofijin dvor na začetku obnove

Prehod iz zdravilišča v Sofijin dvor

Priloga 3: Zemljevid kulturno – etnografske poti

ODMEV LEGENDE

Legenda:

1. Stari mlin
2. Frjača
3. Izvir Svete vode
4. Cerkev Sv. Marjete
5. Stara šola (salon pohištva)
6. kužno znamenje
7. Most in Mauta
8. Nova pošta
9. Sofijin dvor
10. Aškerčev dom

